

Specijalizirani nacionalni sudovi

Ovaj odjeljak sadržava informacije o sustavu specijaliziranih sudova u Njemačkoj.

Radni sudovi

Radni sudovi odlučuju u sporovima u području radnog prava koji proizlaze iz ugovornih odnosa zaposlenika i poslodavaca (pojedinačno radno pravo). Odlučuju i u sporovima između stranaka kolektivnih ugovora, kao što su sporovi koji uključuju sindikate i udruženja poslodavaca (kolektivno radno pravo), ili u sporovima između poslodavca i radničkog vijeća.

Radni su sudovi (kao sudovi saveznih zemalja – *Länder*) prvostupanjski sudovi. O predmetima se raspravlja u vijeću sastavljenom od jednog profesionalnog suca, koji predsjedava vijećem, i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce). Određene odluke koje nisu dio usmenog postupka donosi predsjedavajući sudac bez sudjelovanja sudaca porotnika.

Viši radni sudovi (*Landesarbeitsgerichte*, koji su isto tako sudovi saveznih zemalja) odgovorni su za rješavanje žalbi i pritužbi podnesenih protiv presuda radnih sudova. Vijeća tih sudova isto su tako sastavljena od jednog profesionalnog suca i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce).

Odluke u najvišem stupnju donosi **Savezni radni sud (*Bundesarbeitsgericht*)**. Sudska vijeća sastavljena su od jednog predsjedavajućeg suca, dvaju dodatnih profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce).

Upravni sudovi

Tri različite grane sustava sudova odgovorne su za ispitivanje upravnih odluka: opći upravni sudovi, socijalni sudovi i financijski sudovi. Ključno je obilježje općih upravnih, socijalnih i financijskih sudova to da primjenjuju načelo ispitivanja po službenoj dužnosti (*Amtsermittlung*). To znači da sudovi moraju utvrditi činjenično stanje u predmetu na vlastitu inicijativu (tj. ne samo na zahtjev stranke ili na temelju dokaza koje su stranke podnijele), s obzirom na to da je utvrđivanje materijalne istine u sudskoj odluci pitanje javnog interesa.

Opći upravni sudovi

Nadležnost općih upravnih sudova podijeljena je u tri stupnja.

U prvom stupnju nadležni su upravni sudovi (*Verwaltungsgerichte*).

U drugom stupnju nadležni su viši upravni sudovi za svaku saveznu zemlju (*Oberverwaltungsgericht* ili *Verwaltungsgerichtshof*).

U najvišem stupnju nadležan je **Savezni upravni sud (*Bundesverwaltungsgericht*)**.

Upravni sudovi obično su prvostupanjski sudovi. Viši upravni sudovi prije svega su žalbeni sudovi, što znači da je njihov zadatak ispitivanje odluka prvostupanjskih sudova s pravnog i činjeničnog gledišta. Osim u vrlo rijetkim iznimnim slučajevima, Savezni upravni sud žalbeni je sud koji razmatra isključivo pravna pitanja (*Revision*).

Opći upravni sudovi u načelu su nadležni odlučivati u svim sporovima između upravnih tijela i fizičkih osoba u pogledu pravilne provedbe zakona i propisa u području upravnog prava. Redovni sudovi nadležni su umjesto upravnih sudova kad upravno tijelo nije uključeno u spor kao državno tijelo, nego kao privatno poduzeće. To se odnosi na odlučivanje u svim sporovima koji proizlaze iz takvih djelatnosti. Nadalje, sporovi koji su u skladu sa zakonom u nadležnosti drugih sudova (kao što su financijski sudovi, socijalni sudovi ili redovni sudovi) izuzeti su od opće upravne nadležnosti.

Odluke upravnih sudova donose sudska vijeća. Vijeća upravnih sudova obično se sastoje od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika. Vijeća viših upravnih sudova obično se sastoje od triju profesionalnih sudaca. Vijeće Saveznog upravnog suda obično se sastoji od pet profesionalnih sudaca. Na upravnim sudovima predmeti se mogu delegirati sucu pojedincu.

Socijalni sudovi

Kao i u slučaju općih upravnih sudova, nadležnost socijalnih sudova podijeljena je u tri stupnja s odgovarajućom podjelom rada. Socijalni sudovi u načelu su nadležni u prvom stupnju. Viši socijalni sudovi svake savezne zemlje (*Landessozialgericht*), njih 14, žalbeni su sudovi. Osim u vrlo rijetkim iznimnim slučajevima, **Savezni socijalni sud (*Bundessozialgericht*)** žalbeni je sud koji razmatra isključivo pravna pitanja (*Revision*).

Socijalni sudovi prvenstveno su odgovorni za rješavanje sporova u pitanjima povezanim sa socijalnim osiguranjem (mirovinsko osiguranje, osiguranje u slučaju nesreće i zdravstveno osiguranje, osiguranje za dugotrajnu skrb), osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, osnovnim osiguranjem za tražitelje zaposlenja i socijalnom skrbi (posebno u pogledu socijalne pomoći, naknada u skladu sa Zakonom o naknadama za tražitelje azila (*Asylbewerberleistungsgesetz*) i određenih pitanja povezanih sa Zakonom o osobama s invaliditetom (*Schwerbehindertenrecht*)). Sudska vijeća socijalnih sudova sastoje se od jednog profesionalnog suca i dvaju sudaca porotnika. Vijeća viših socijalnih sudova saveznih zemalja i Saveznog socijalnog suda sastoje se od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika.

Financijski sudovi

Sustav financijskih sudova sastoji se od prvostupanjskih financijskih sudova i **Saveznog financijskog suda (*Bundesfinanzhof*)**, koji djeluje kao vrhovni žalbeni sud koji razmatra pravna pitanja (*Revision*). Nadležnost financijskih sudova uglavnom obuhvaća sporove o javnim davanjima, porezima i carinama. Sudska vijeća financijskih sudova sastoje se od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika, a vijeće Saveznog financijskog suda obično se sastoji od pet profesionalnih sudaca. U financijskim sudovima predmeti se mogu delegirati sucu pojedincu.

Ostali specijalizirani sudovi**Savezni ustavni sud**

Savezni ustavni sud (*Bundesverfassungsgericht*) nadležan je za ustavna pitanja na nacionalnoj razini. Njegove se odluke temelje na odredbama njemačkog ustava, Temeljnog zakona (*Grundgesetz*). Najveći broj postupaka pred Saveznim ustavnim sudom čine ustavne tužbe. Te tužbe podnose građani koji tvrde da su presudom, djelovanjem javnih tijela ili zakonodavnim aktom povrijeđena njihova ustavna prava. U pravilu je ustavna tužba dopuštena samo ako su prethodno iscrpljeni postupci pred svim drugim nadležnim sudovima (odnosno protiv odluka donesenih u najvišem stupnju). Samo je u iznimnim slučajevima moguće podnijeti ustavnu tužbu izravno protiv zakonodavnog akta.

Postoji i nekoliko drugih vrsta postupaka. Oni uključuju, konkretno, postupak apstraktne i konkretne sudske ocjene ustavnosti zakona i postupak ispitivanja jesu li ustavna tijela prekoračila svoje ovlasti. Određene odluke Saveznog ustavnog suda mogu steći zakonsku snagu. Sud se sastoji od dvaju odjela (*Senate*) sastavljenih od osam članova. Sud o predmetima odlučuje u vijećima, koja se sastoje od triju sudaca, ili o predmetima odlučuje odjel, uglavnom bez usmene rasprave.

Regionalni ustavni sudovi (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

Regionalni ustavni sudovi ustavni su sudovi pojedinačnih saveznih zemalja. Oni uglavnom rješavaju ustavne sporove povezane s pravom određene savezne zemlje (*Landesrecht*), kojim su isto tako uređeni ustrojstvo, upravni postupci i opseg nadležnosti tih sudova.

Druge poveznice

[Savezni radni sud](#)

[Savezni upravni sud](#)

[Savezni socijalni sud](#)

[Savezni financijski sud](#)

[Savezni ustavni sud](#)

Posljednji put ažurirano: 20/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.